

Secolul nostru a fost insingerat de două mișcări extreme: **fascismul și comunismul**. Istoria omenirii nu a petrecut înainte ceva asemănător: zeci de milioane de oameni morți în războaie, în lagăre, în închisori, în tabere de muncă forțată, alte zeci de milioane mutilate în torturi și cu destine frante.

Fascismul a fost eliminat printr-un război mondial. Participarea singurului stat comunist la această victorie a fost un gest fratricid dar logic. Fascismul și comunismul sînt frați gemeni care-și dispută o moștenire unică: omenirea. Despre cel răpus s-a spus că a fost condamnat de către istorie, iar despre cel victorios că reprezintă viitorul omenirii. Structurile statului-partid comunist erau plătite și răsplătite pentru a ordona acest viitor. Dacă slujbașii acestor structuri credeau în acest viitor este o chestiune de morală și de cultură. Oricît de stufoase ar fi analizele posibile, concluziile cele mai concludente nu pot conduce decît la două determinări: **mercenariat sau convingere**.

La Sibiu, cu răsturnarea ARO-ului miliției în Piața Republicii, în dimineața zilei de joi, 21 decembrie 1989, stăpînirea miliției și securității asupra orașului a încetat. Aici, aceste două instituții gemene au avut mari

Eroi și eroi

pierderi în „materiale, tehnică de luptă și efective”, ca să folosim limbajul sec. oficial, elucidarea evenimentelor este în sarcina nu numai a istoriei, ci și a justiției.

Poliția a găsit de cuviință să-și ridice la intrare o placă de marmură în cinstirea eroilor ei din decembrie '89 (Cuvîntul EROU aparține limbii grecești antice, *heros*, mari oameni divinizați, după moarte. La această semnificație se raportează și sinonimul de *brav, curajos, energic*. Mai există semnificația, derivată — din prima — încă din antichitate, de personaj al unei opere, roman, poem, piesă de teatru).

Despre ei și despre toți cei căzuți în decembrie '89 (și chiar în ianuarie '90, ca să nu mai înșirăm februarie '90, București, martie '90 Tg. Mureș, aprilie și iunie '90 București) s-a spus că sînt **martiri**. (Cuvîntul de MARTIR aparține limbii latine și este intrat în circulație largă prin tradiția creștină. Cel care sfîrșeau în dureri, suferințe și tortură pentru credința creștină erau, deci, **martiri**. În familia de cuvinte enumerăm *martor, mărturie, mărturisire, martiriu*).

Este rușinos că astăzi nu se caută și nu se găsesc **martori** care să mărturisească, să depună mărturie despre cei care au avut tăria să fie — indiferent de ce parte a baricadei — **martiri**.

Despre toți cei de mai sus, **civili, militari, milițieni, securiști**, sau chiar **invizibili „teroriști”** care trag din orice poziție” (Ion Iliescu, dec. '89), se poate spune că sînt victime, inclusiv cei doi Ceaușești, sau trel — cu cel spînzurat la Viena. În latineste VICTIMA este ființă, om sau animal, oferită ca jertfă, ca ofrandă în numele unei credințe (unei divinități).

Poate cel mai cunoscut text care cinstește pe un monument memoria celor căzuți și deveniți eroi este cel de la Thermopile: **Trecătorule, du-te și spune Spartei că aici zăcem noi, cel ce ne-am supus legilor ei. Eroii sînt cei care au murit pentru că s-au supus legilor lui Ceaușescu, sau cei care s-au ridicat împotriva acestor legi? Organele Ministerului de Interne aveau ca atribuții menținerea ordinii, constituită prin legislația socialistă. Victimele din rîndurile acestor organe au murit pentru că s-au subordonat legilor, sau pentru insubordonare? În mod sigur s-au consumat ambele adevăruri, dar care este relația lor proporțională și de către cine au fost înfrînchinate cele două atitudini nici n-a încercat vreo autoritate juridică, politică sau de altă natură să afle.**

Atunci s-a murit în supunerea legilor existente. Aceștia sînt **eroii comunismului**. Atunci nu s-a putut muri apărînd niște legi pe care urma să le aducă o democrație, care și astăzi va să vie.

Atunci s-a murit din credință pentru vechile rînduiri. Aceștia sînt **martirii comunismului**.

Atunci s-a murit dintr-o credință contrară rînduiriilor existente. Aceștia sînt **martirii democrației**.

Atunci au fost oameni care și-au dat viața. Atunci au fost oameni cărora le-a fost luată viața. Se victimam republica praedere = **oferire de victime republicii (Cice-ro)**.

N.B. — Ofrauda s-a consumat conform unui scenariu (gr. skenarion), scena (gr. skena) a fost patria, opera a fost obligatoriu dramă, în care eroii sînt victimele.

Ion UNGUREANU

Luptători anticomuniști — Martiri în gropi comune

NEÎNFRÎNTI AU RAMAS SUB
ACEASTĂ GLIE MARTIRII
CĂZUȚI ÎN TEMNITA AIUDULUI
PE BARICADA LUPTEI ÎMPOTRIVA
COMUNISMULUI S-AU JERTFIT
PENTRU HRISTOS DEMNITATE ȘI
LIBERTATE NAȚIONALĂ
MEMORIEI LOR
ASOCIAȚIA FOSTILOR DETINUȚI
POLITICI ANTICOMUNIȘTI
HUNEDOARA

La marginea Aiudului, lângă un cartier de blocuri se află locul numit „Dealul robilor”. În prezent, locatarii din zonă au înțeles să-și înființeze aici „gospodării anexe”, adică fel de fel de cocine și cotețe, fără a părea să știe că în acest pămînt zac rămășițele a sute de **martiri, luptători anticomuniști, ce au pierit în temnițele Aiudului**. Singurul mormînt identificat poartă pe cruce numele marelui filosof, sociolog și economist **Mircea Vulcănescu**, stîns din viață în 1952. Alături de autorul „Dimensiunii românești a existenței”, zac în pămîntul pîngărit sute de oameni de cultură, preoți și militari de toate gradele asupra cărora continuă să apese blestemul comunismului, al nerecunoștinței și nepăsării. Doar aici la Aiud au murit din rîndul clerului preoții: **Alexandru, Ion Berghianu, Anton Bisoc, Ilie Borg, Constantin Bogdan, Constantin Boga, Alexandru Cirea, Mihai Emi-**

nescu, Ilarion Felea, Adalbert Gajdat, Ilie Imbrescu, Aurel Lazarov, Florea Mureșan, Păslaru Nicolae, Vasile Stoleru, Ștefan Stoica, Gheorghe Tarcea, Călugăr Victor Blj. Să nu uităm că din cei 250 de generali de armată au pierit 240, din care amintim pe generali: **Aurel Aldea, Ion Arbore, Ion Carlaonț, Constantin Constantin, Eftimiu Constantin, Ion Dumitrache, Nicolae Macici, Iacobi Iosif, Modest Isopescu, Socrate Mardare, Gabriel Negrei, Constantin Petrovicescu, Nicolae Gheneraru, Ion Zichitu, Gheorghe Stavrescu, Ion Topor, Vasile Zorzor.** Împreună cu aceștia au fost ucși de comuniști intelectuali ca: **prof. Constantin Bușilă, prof. Gheorghe Manu, prof. Gheorghe Nicolau, prof. Gheorghe Leon, prof. Gheorghe Săndulescu, prof. Petre Nemoianu, prof. Constantin Ganea și mulți alții.**

Este aproape de necrezut că la peste doi ani de la răsturnarea dictaturii nici o autoritate nu s-a arătat doritoare de a-și îndeplini datoria — de la care nu se pot sustrage — de a cînsti cum se cuvine eroii. Pînă cînd **martiri fără mormînt?**

Marius GHEORGHIU

MARTIRI IZVODIȚI

Ieri a avut loc sfințirea monumentului celor 25 de milițieni căzuți în — ceea ce toți credeam că a fost — Revoluție.

Pe lângă reprezentanți ai presei scrise și vorbite au participat înalte oficialități de stat ca: ministrul Afacerilor Interne, ministrul Apărării Naționale și ministrul Culturii.

Pe lângă domnii Babiuc, Spiroiu și Spiess a fost și I.P.S. Antonie mitropolitul Ardealului împreună cu subprefec-

tul Ilionu, primarul Șerbu. Au mai fost de față șeful Direcției culturale din M.I., comandantul Trupelor de pompieri din M.I., comandantul Trupelor de jandarmi, reprezentanți ai organelor Ministerului de Interne și ale Ministerului Apărării Naționale din județele: Alba, Argeș, Brașov, Cluj, Hunedoara, Mureș, Satu Mare, Vilcea și bineînțeles, Sibiu.

Au fost de asemenea de față reprezentanți ai Justiției, Procuraturii și Clerului care au înțeles să păstreze un mo-

ment de reculegere cum ra-reori le-a fost dat sibienilor să trăiască.

Poate că prezența ministrului Apărării Naționale va putea rezolva ceva din necunoscuta care apasă cu deosebită greutate asupra purtătorilor de uniformă indiferent de culoarea acestora.

Oare cînd vom afla adevărul despre felul în care au pierit acești oameni și alții asemenea lor, de vreme ce toți și-au dat viața, pentru o cauză visată dreaptă? (M.G.)

Adevărul care dărimă dictaturile

Indeobște dictatorii nuse tem de un popor pe care reușese să-l țină în minciună. Dacă gândul poporului este orientat prin propagandă spre o direcție care servește dictaturii, baza sa de masă este asigurată. Poporul stujește astfel docil dictaturii, convins că face un lucru bun. De aici și rolul esențial al aparatului de propagandă în sistemul comunist, cași în cel nazist. Un rol mare revine în dictatură și aparatului represiv dar, atenție!, el servește în primul rând împiedicării adevărului. Oricine ar îndrăzni să afirme public altceva decât aparatul de propagandă este luat în primire de aparatul represiv și doborât. Astfel, minciuna și forța își dau mina împotriva adevărului.

De ce o asemenea coaliție? Pentru că adevărul este singur o forță. Izvorul adevărului este Dumnezeu și tot ceea ce izvorăște de la Dumnezeu este plin de putere și de neînvins. Hristos a schimbat lumea prin puterea harului și a adevărului. „Eu sint Calea, Adevărul și Viața”, a spus Mîntuitorul Hristos. Aici este orbirea tuturor dictatorilor, anume că ei luptă pentru o cauză dinainte pierdută, cum luptă de fapt însuși diavolul, deoarece adevărul nu poate fi învins decât atunci cînd va fi învins Hristos, adică niciodată. Cine e de partea minciunii este împotriva

lui Dumnezeu și deja este învins. Tot ceea ce poate face este să-și prelungească agonia, dar chiar și aceasta este numai cu permisiunea lui Dumnezeu.

Este lupta pentru adevăr o luptă nu doar morală ci și politică? În mod categoric, da. Dacă vei ajunge să trăiești într-o dictatură, nu există altă cale de a o dărîma decât, în primul rînd, să arăți adevărul despre baza ei mincinoasă. Astfel poporul se va trezi la adevăr și va înceta să mai dea sprijin moral acestui regim. Chiar dacă momentan, după trezirea sa, poporul nu va putea să înlăture forța aparatului represiv, care rămîne totuși după alungarea minciunii, prilejul se va ivi mai devreme sau mai tîrziu. Chiar aparatul represiv, care nu se poate rupe cu totul de popor, va fi contaminat parțial de adevăr, își va pierde treptat fanatismul bazat pe minciună. Fructul se va coace treptat și va cădea la momentul potrivit, cînd va stabili Dumnezeu.

Dictatura se doboară în principal cu pana, nu cu spada. Puterea cuvîntului care dezvăluie adevărul este mai presus de orice putere armată. Dumnezeu este de partea adevărului, de aceea să fim toți de partea lui. Astfel ne vom asigura libertatea adevărată, creștină, de nebiruit.

Prof. dr. Anton MOISIN

Demitizarea existenței (III)

Realitățile omului mitic cu transcendentul sint directe și veridice, reglementate de rituri și intermediare de simboluri. Datorită simbolurilor — spunea Mircea Eliade — lumea devine „transparentă”, susceptibilă să „arate” transcendentul. Nu e vorba însă de simboluri abstracte, specifice gândirii omului modern, ci de elemente concrete care capătă valoare semantică reală, imediată, pe deplin credibilă. Rolul lor e de a institui analogii între diversele trepte de revelare a transcendentului în fenomene și obiecte. În gândirea omului primitiv nu există nici o deosebire între fenomenul concret, perceptibil cu simțurile și ipostaza lui abstractă percepută ritualic. Așa cum ziua urmează nopții, cosmosul urmează haosului, viața urmează morții. Și, evident, invers. Așa cum apa fertilizează natura, fertilizează și existența omului, ba chiar și pe cea a zeului. Așa cum se naște și crește un arbore, tot așa se întîmplă cu macrocosmosul și cu microcosmosul. Pentru omul mitic cosmosul „trăiește” și „vorbește”. El este prin excelență sacru, așa cum sint fiecare din componentele sale mari și mici, pentru că toate s-au născut din același zeu și toate se leagă una de alta prin intermediul simbolurilor.

De aici și importanța existențială a ritului. El este nu numai cheia de descifrare a simbolurilor, mijlocul prin care cosmosul poate fi făcut să vorbească, ci și principalul instrument de acțiune pentru menținerea ordinii universale, pentru contracararea puterilor malefice ale haosului (care, e-

vident, vrea să pună din nou stăpînire asupra lumii), pentru integrarea omului în natură și în transcendent.

Pe măsură ce observarea naturii și experiența au adăugat noi date patrimoniului de cunoaștere, unele rituri au căzut în desuetudine și au dispărut, altele și-au transformat structura în funcție de noile

zind deopotrivă setea de ferecure pămîntească și aspirația spre transcendent. De aceea poate că nu sint cu totul de disprețuit de către omul modern care, în evoluția lui istorică din ce în ce mai accelerată, încrederea oarbă pusă în știință și tehnică, încercarea de a crea „împărăția senzației” prin intermediul asanumitelor „placero-metre” (vezi Școlul viitorului de A. Toffler) s-a îndepărtat atât de mult de fenomenul original înfînt pare a nu mai avea ieșire decât spre o catastrofă uriașă care să ia lumea de la început.

Demitizarea existenței s-a produs nu prin eliminarea totală a mitului din existență (căci, precum afirma același M. Eliade, omul nu poate viețui fără să aspire la ceva situat dincolo de mizeria existenței cotidiene), ci printr-o denaturare a lui prin profanizare și vulgarizare. Miturile zilelor noastre sint S.F.-ul, clibernetica, muzica disco, jocul politic, reclama, chermezele, arta cinetică și așa mai departe. Ce valoare de existență au ele, rămîne de văzut după ce vom examina și modul de raportare la natură și la cosmos a omului tradițional.

Vasile AVRAM

Mai există valori?

realități. Au apărut însă și rituri noi, legate de ocupații care pînă atunci nu fuseseră preponderente în existența individuală și colectivă a omului. Descoperirea agriculturii, de pildă, a creat un întreg sir de rituri ale fecundității și a schimbat fundamental sistemul de relație om-natură, om-cosmos, om-transcendentă. La fel: invențiile legate de prelucrarea metalelor au atras după ele un foarte important mit al faurului, de care s-au atașat noi simboluri, noi datini, noi obiceiuri.

Toate însă structurate pe aceeași esență umană cuprin-

VITRALII Captivi celebri în „TURNUL TROMPETILOR”

În primăvara anului 1585, pentru o scurtă perioadă de timp, a fost adus și încarcerat în cetățuia bisericii fortificate din Mediaș („Sf. Margareta”) frumosul principe-poet Petru Cercel, căzut din domnia Țării Românești.

Din datele pe care le deținem e vorba de lunile martie-aprilie, după care a fost strămutat în sălbatica Cetate a Clăușului. Se pune întrebarea: dacă episodul detenției lui la Mediaș a fost cunoscut sau nu reputatului poet și umanist Christian Schaeus, autorul epopeii „Ruinele Pannoniei”? Înclinăm să credem că nu, din două motive: interdicția oricăror contacte cu lumea din afară (în ceea ce-l privea pe domnitorul muntean), și izolarea în care se afla la acea oră (din motive

de sănătate, contaminat fiind de ciumă) poetul medieșean. Nu mai departe, în luna iunie a aceluiași an, Schaeus își va da obștescul sfîrșit, la nici 50 de ani împliniți.

Documentele timpului atestă faptul că un alt celebru captiv, temutul domn muntean Vlad Tepeș, a fost închis în „Turnul Trompetilor” în anul 1476, din ordinul lui Matei Corvin. După scurta perioadă de detenție, va fi strămutat și el la Buda. Cartea lui Brian Stocker, atît de falsă în conținutul ei fictiv, a făcut și mai face valuri în lumea occidentală, lucru care pînă și pe Michael Jackson și impresarii săi i-au făcut să se vizeze în România pe urmele lui Dracula. Cert e că în zilele în care celebrul cîntăreț american s-a aflat la Snagov

s-a simțit foarte bine pe domeniile celui alt Dracula: Nicolae Ceaușescu, dacă e să credem relatările presei.

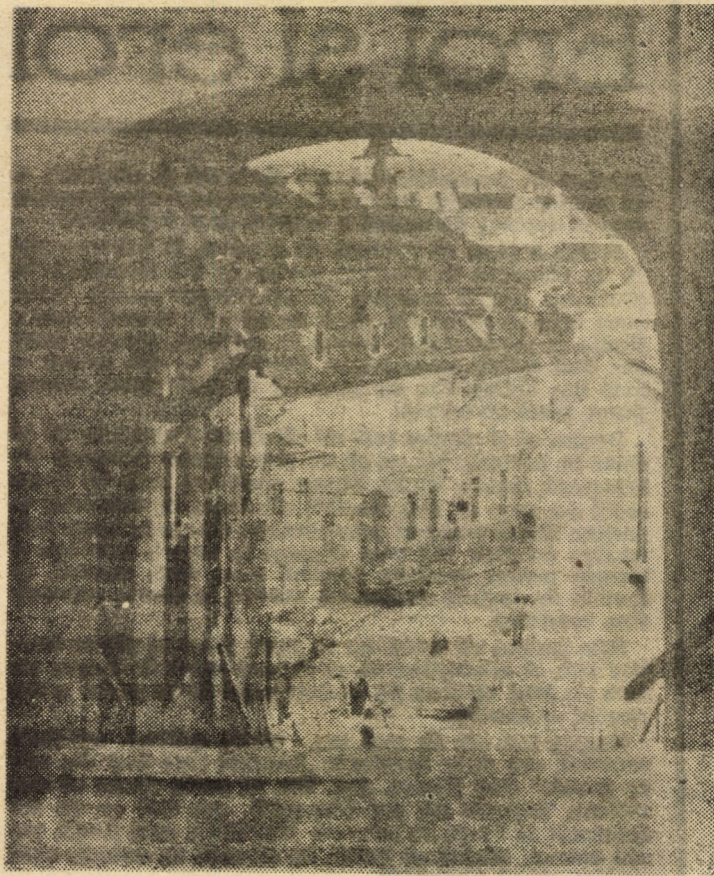
Localitate dispărută

Întîmplarea face ca o mică localitate transilvană, situată cîndva la jumătatea drumului Mediaș — Moșna, să cadă-n uitare odată cu căderea Bizanțului. De fapt, nu în totală uitare (un toponim, cel al Porții Forkesch tot îi mai poartă numele) și i-l duce mai departe în istorie, ca o arhivă încă vie. Numai numele ei, pentru că, în acel fatidic an 1453, satului Lupu (Furkasdorff, sau Furkass villa) pur și simplu i s-a dat foc, și cu bună știință, ca să ardă din temelii.

La nici măcar centenarul de la atestarea sa documentară (1359) puținii locuitori ce s-au mai putut salva, au fost alungați fără milă, iar vatra localității și hotarele ce-i aparțineau împărțite comunei Moșna și orașului Mediaș.

Ceea ce certifică măsura de o mare cruzime luată de locuitorii celor două așezări vecine, au descoperit arheologii abia acum două decenii: schelete umane, scheletele negustorilor, care la întoarcerea cu marfă de pe îndepărtatele drumuri ale Orientului, erau prădați și uciși de hoții la drumul mare. În zona actuală „Eleșteu”, și la mică distanță de șoseaua ce leagă Mediașul de Moșna — o pădurice de salcîmi acoperă cu umbra sa singeroasă amintire a unei localități dispărute. De unde se vede că medieșenii Evului Mediu au fost cu un pas înaintea lui Vlad Tepeș.

Titus ANDRONIC

Farmecul vechiului burg...

Foto: R. BALINT

DE VORBĂ CU BADEA LAE

Amendamente și implementări

Neculae Românul, țăran de omenie, isteț la minte și cu bunăcuviință, are și el, ca fiecare om, unele nelămuriri.

Între una din zile a deschis poarta de la casa parohială, a intrat în curte și-a dat cu ochii de preotul satului.

— Bună ziua, domn' părinte!

— Doamne ajută, bade Lae!

— Iac-am venit la dumneata; vreau să te întreb ceva. Mă tot uit și eu — ca omul — la televizor. Tot văd și tot ascult, dar, nu mă prea folosește! Nu știu tot ce spun ăia...

— De ce bade Lae?

— Nu mă poate lămuri, și, pace bună...

Bătrînul a scos din șerparul lui din piele înfîns peste cămașa albă, ca și cloarecii o hîrtie scrisă de el cu creio-

nul, a ridicat-o mai sus și a citit-o. După citirea biletului a zis:

— Ce sint ălea, „amendamente” și „implementări”?

— Ce să fie bade Lae?! Eu știu ce sint, dar nu știu cum să-ți explic, ca să mă înțelegi...

— Spune cu vorbele noastre!

— Sint ceva de „îmbunătățire” și de „a pune în practică”.

— Domnule părinte, nu mă amăgi. Pune mîna pe pană și scrie la domnii din senat și de la televiziune că eu, Neculae Românul, nu știu ce spun ei! Am învățat o vorbă la școală: „Omul să se poarte cum îi portul, să vorbească cum îi vorba”!

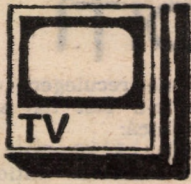
Iulian BRANTA

Calendar creștin

Întru această lună în cinci zile pomenirea Cuviosului Ioanichie cel Mare din Olimp, a Sfîntului Mucenic Nicandru, episcopul Mirelor și a lui Ermeu preotul, cei hirotoniți de Sfîntul apostol Tit.

Tot astăzi pomenirea Sf. mucenic Porfirie.

PROGRAM

Miercuri, 4 noiembrie 1992

7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10.00 Actualități • Meteo. 10.10 Calendarul zilei. 10.20 Film serial: „Marc și Sophie” (16). 11.15 La Sept. 12.10 Ora de muzică. 13.00

Vîrstă a treia. 13.30 Biserica din adîncuri. 14.00 Actualități • Meteo. 14.15 Magazin agricol. 14.45 Avanzpremieră TV. 14.50 Preuniversitară. 15.25 Teleșcoală. 15.55 Tineri interpreți de muzică populară. 16.20 Arte vizuale. 16.50 Tragera Pronoexpres. 17.00 Actualități. 17.05 15, 16, 17, 18. 17.30 Studioul economic. 17.55 FOTBAL: Steaua — Aarhus (Dan.) — Cupa Cupeilor. 19.55 FOTBAL: Olympique Marseille — Dinamo București (C.C.E.). 21.50 Actualități. 22.25 Film serial: „Mama Lucia” (4). 23.20 Universul cunoașterii. 23.45 Actualități. 24.00 Închiderea programului.

Însămînțatul culturilor

— Note —

Va li benzină la stațiile PECO

Aflăm de la Direcția Generală pentru Agricultură și Alimentație că din totalul de 18 300 hectare însămînțate pînă în prezent, au fost însămînțate 12 800 hectare cu grâu, 5 700 hectare cu orz și 300 hectare cu culturi furajere. Comparativ cu anul trecut, pînă la ora actuală au fost semănate în plus 400 hectare cu grâu (însămînțările continuă). La orz, suprafața semănată în plus față de anul trecut este de 3 000 hectare.

În acest an au fost programate pentru a fi însămînțate cu grâu 25 000 hectare, dublu decît anul trecut. Sperăm că toate acestea vor fi

realizate și că la anul va exista o cantitate mai mare de cereale, deci mult mai multă pînă și carne.

Ritmul campaniei agricole de toamnă este încetinit de problemele ivite odată cu împărțirea pămîntului. Datorită incorectitudinii unei comisii comunale de fond funciar, acum cînd se măsoară corect și se trec aceste măsurători pe hartă se observă toate ilegalitățile făcute la „împărțitul pămîntului”. Credem că aceste situații vor putea fi depășite și, în primăvară nu vor mai exista certuri și tariale nelucrate.

Dan Ioan BOGDAN

În urma unei discuții pe care am avut-o cu directorul de la PECO Sibiu, dl. Nicolae Gruncă, am înțeles că pentru săptămîna aceasta au intrat în depozit 650 tone de benzină care acoperă necesarul de combustibil.

Necazul, pentru că aproape întotdeauna există un necaz

și noi ne-am cam obișnuit cu el, necazul este deficitul de tetraetil de plumb. Urmează ca acesta să fie cumpărat din import, banii fiind deja virați în această direcție. Va fi achiziționată o cantitate suficientă de tetraetil de plumb, care va permite evitarea aglomării și realizarea unei des-

faceri ritmice care să decongestioneze pompele.

Tot pentru a se evita aglomerația în stațiile PECO, conducerea PECO Sibiu încearcă, la nivel central, să regleze o aprovizionare suficientă și ritmică a județului Sibiu.

(D.I.B.)

Se fură ca-n codru

„Cine fură azi un ou, mîine fură un bou”.

Pînă mai ieri, știri de genul „s-a furat roata de rezervă, benzina din rezervor, casetofonul din mașina X”, aproape că treceau neobservate și preocupau în special persoanele în cauză și organele de poliție.

Între timp, însă, „meseriașii” s-au specializat (occiden-

talizat) ajungînd la performanța de a fura mașina întreagă. Mult mai eficient, iar financiar, ce să mai vorbim. Mărcile preferate, în general: BMW, Mercedes, Fiat etc. Din acest punct de vedere, nici Sibiu nu a fost ocolit, astfel că numai în ultimul timp au dispărut, pur și simplu, un număr de cinci mașini.

O dispariție misterioasă s-a

petrecut în dimineața zilei de 30 oct. a.c. în jurul orei 6.30, din fața hotelului „Împaratul Romanilor”. Este vorba de un FIAT TIPO de culoare verde cu nr. IS-079018, înmatriculat în Italia. În acest sens, poliția sibiană pare a se confrunța cu un gen inedit de hoț!

Pînă și proverbul popular pare a fi depășit. Preferabil: „Cine fură azi o găină, mîine fură o mașină”.

Vasile GALATA

Călătorii de două ori mai scumpe

A doua zi după scumpirea benzinei și motorinei, Societatea comercială TRANSMIXT S.A. a anunțat scumpirea biletelor cu 100 la sută. Adică, s-a dublat. Oamenii s-au întrebat de ce? Că doar carburanții nu reprezintă 100 la sută costul unei călătorii! Ca să nu mai vorbim de faptul că schimbarea unor prețuri presupune ceva timp, nu se face peste noapte. De aceea ne-am adresat conducerii Societății, unde d-na contabil șef Hedi Schiau ne-a explicat că în urma H.G. 412/1992 s-a întocmit o documentație pentru noile tarife de călătorie. Cu aceasta s-a mers la Departamentul Transporturilor Rutiere, care a venit cu ceva rectificări, după care prețurile au fost avizate și înregistrate la Departamentul de Prețuri.

Deci, „surpriza” ni se cocea mai de mult. Acum nu știm da-

că în documentația de mai sus s-a luat în calcul și prețul actual al motorinei, ori acesta a fost inclus la „fondul de risc” pentru a acoperi eventualele pierderi. Oricum, de foarte multe s-a ținut seama cînd s-a avut în vedere dublarea prețului unui bilet: salarii, C.A.S. (care a crescut de la 22 la 30 la sută), fondul special pentru țărînișe, modificarea cotei de șomaj de la 4 la 5 la sută, creșterea prețului la piesele de schimb, energie etc., etc.

Un singur lucru n-au avut în vedere cei de la S.C. TRANSMIXT S.A.: factorul om — călătorul; condițiile de călătorie și „bunăvoința” unor șoferi au rămas neschimbate, după cum ne spun oamenii.

Poate se face ceva și în acest sens. Și tot așa... peste noapte.

Natalia DROG

În Aula Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” s-a desfășurat prima adunare generală a Asociației pentru Protecția Văduvelor de Veterani și Invalizi de Război din România. Au participat, din partea Arhiepiscopiei Ortodoxe Sibiu Prea Sfințitul Serafim și părintele vicar Răduț; din partea Veteranilor de război dl. Hampu Gheorghe și dl. Cilnicu Ioan; din partea Asociației Medicale Creștine „Cristiana” președintele Filialei Sibiu, dl. dr. Crețu. În deschidere a luat cuvîntul P.S. Serafim, care a arătat că nu se poate acorda decît un sprijin moral din partea Arhiepiscopiei Sibiu, dar se poate anunța în biserici constituirea acestei asociații. E un sprijin mai mult decît bine venit, căci între greutățile cu care se confruntă Asociația este și aceasta: popularizarea inițiativei. În același spirit a vorbit și părintele vicar Răduț.

În continuare a luat cuvîntul d-na Degan Emilia, președinta Asociației care a prezentat o dare de seamă. „Lumea deschide orice drum omului care știe încotro s-o ia”. Astfel se urmărește să se fa-

Pentru protecția VĂDUVELOR

ca cunoscute doleanțele văduvelor de veterani și invalizi de război, care au realitate nevoie de ocrotire socială. Astfel, prin Sentința Civilă 3862/92, Instanța sibiană a acordat personalitate juridică acestei asociații. Acțiunile prioritare sînt: asigurarea unui ajutor văduvelor suferinde, i. mobilizate la pat sau foarte bătrîne, inițierea de acțiuni pentru soluționarea cazurilor care se pot rezolva la nivelul județelor prin filialele care se vor crea acolo, deschiderea unor conturi pentru donații și cotizații. Altă acțiune importantă ce se urmărește este sensibilizarea opiniei publice și a factorilor de decizie asupra problemelor cu care se confruntă această categorie socială prin mijloacele mass-media și Bisericii. Pînă în prezent orfelinetele, spitalele,

asociațiile de handicapați de toate categoriile, școlile veterani de război au primit ajutoare și sprijin, dar nimeni nu s-a gîndit să ajute și aceste văduve, majoritatea femeii în vîrstă, unele abandonate prin spitale, aziluri de bătrîni etc. Să nu uităm — a mai spus d-na Degan — că regimul comunist, a luat în 1950, pensiile văduvelor de război, și nu doar atît, ci și alte drepturi de care se bucurau din perioada interbelică.

În continuare, a fost completată conducerea asociației cu d-na Murărescu Elena — vicepreședintă și doamna Malita Florica și Ermese Keresteș — membre.

În final, ne exprimăm nedumerirea că, deși au fost trimise invitații la Primărie, Prefectură, Garnizoană, Direcția Muncii, Direcția Sanitară, nici una din aceste instituții nu a trimis vreun delegat. Totuși sperăm că această categorie socială nu va fi uitată, măcar pe plan local.

Florin OANCEA

Scrisoare deschisă

„Către redacția ziarului 21 RADICAL

Subsemnata Doboș Tereza, domiciliată în Sibiu, Calea Cîrnădiei, bl. 18, ap. 19, muncitoare la Întreprinderea Mondex S.A., prin prezenta vă aduc la cunoștință următoarele:

Sînt căsătorită cu Doboș Dumitru, muncitor la Întreprinderea INTES S.A., avem 2 copii în vîrstă de 10 și 7 ani. Soțul a fost pensionat de boală (TBC). Înainte de revoluția din 1989 am locuit la căminul de nefamilisti de la „Independența”, într-o cameră. După revoluție, în luna august am primit o repartitie pentru o locuință (compusă din 2 camere, bucatărie și baie) în str. Gh. Dima nr. 11. Contractul de închiriere are nr. 1245 din 3.09.1990. Menționez că această locuință ne-a fost repartizată de Mondex S.A., în urma p.e.cării definitive din țară a unei kolege. În anul 1991, din luna martie nemaîncîndu-mi-se chirie m-am adresat pentru lămuriri la I.J.G.C.L. Mi s-a răspuns că începînd cu data de 1.01.1991 cota parte din acel imobil a fost dată fostului proprietar, prin sistarea stării de indiviziune. Am făcut demersurile necesare către Prefectură, Primărie, însă mi s-a răspuns că s-a făcut legal și eu voi rămîne chirie la proprietar. Consider nul și neavenit contractul de vânzare-cumpărare dintre Schob Ecaterina și Pascu Paul, deoarece au aranjat în așa fel lucrurile de parcă eu și familia mea nu am fi locuit acolo.

Falsul făcut se recunoaște, însă, nu mă poate ajuta nimeni. Au urmat luni de zile de șicane și certuri între pro-

prietar și familia mea. Dl. Pascu nu a vrut să-mi primească chirie, cerîndu-mi 1500 lei pentru timpul cît am locuit pe str. Gh. Dima și 10 000 lei de cînd m-am mutat în apartamentul de la bloc, proprietatea dînsului. În data de 17.02.1992 m-a chemat în fața instanței pentru evacuare. Sentința a rămas definitivă datorită faptului că nu am avut contract de subînchiriere. Mi s-a promis că dacă voi fi evacuată, Primăria îmi va repartiza o locuință. M-am adresat Departamentului pentru Administrație Locală, de pe lângă Guvernul României, în data de 26.05.1992, cu memoriul nr. 16/3405, însă nici pînă la ora actuală nu am primit vreun răspuns. În 22 iulie a.c. am fost evacuată din str. Gh. Dima în Calea Cîrnădiei, bl. 18, ap. 19, însă nici pentru această locuință, proprietate personală a lui Pascu Paul, nu mi s-a încheiat contract de subînchiriere. M-am adresat de nenumărate ori Prefecturii, Primăriei, dar nu mi s-a făcut dreptate. Dl. primar Serbu mi-a spus că, chiar dacă ar avea o listă întreagă de locuințe, nu-l va face jocul lui Pascu, care între timp nu mai lucrează la Prefectură, și este

plecat în Germania, avînd o firmă particulară.

Am ajuns într-o situație disperată, cînd nu știu cui să mă mai adresez pentru elucidarea acestui caz.

Probabil dl. Pascu Paul, fost angajat al Prefecturii Sibiu, este mulțumit că a obținut o nouă proprietate. Nu are importanță cu ce mijloace (de aceste mijloace și, nu numai în acest caz, ar fi trebuit să se ocupe Poliția și Procuratura), dl. Pascu are în momentul de față mai mult spațiu de locuit decît îi trebuie, neîntreținîndu-l că a lăsat pe drumuri o familie cu doi copii. Cele trei locuințe din Sibiu ale familiei Pascu (str. Hochmeister nr. 4, str. Gh. Dima nr. 11 și Calea Cîrnădiei, bl. 9, ap. 19) sînt într-adevăr un capital frumos, dar atunci cînd o parte din acel spațiu a fost obținut într-un mod dubios, neapărat trebuie să intervină legea. Dl. Pascu nu locuiește în nici una din aceste locuințe, fiind plecat în Germania.

În momentul de față Primăria susține că nu are cum să ajute familia Doboș cu un spațiu locuibil. Prefectura recunoaște că a avut loc o tranzacție mai puțin legală. Toate acestea în detrimentul familiei Doboș.

Dacă o anumită interpretare a LEGII l-a ajutat pe dl. Pascu să devină proprietarul unei locuințe ocupată de un chirieș, poate o adevărată interpretare a LEGII va ajuta în cele din urmă familia Doboș.

Dan Ioan BOGDAN

RETROVIZOR

● REFLEXE. La alegerea vicepreședinților Senatului au fost găsite în urnă 142 de buletine de vot, deși au fost prezenți doar 141 de senatori. Se poate deduce că și șamezii sînt reprezentanți în Parlament. ● LA RĂCOARE. În ultimele trei luni fiscului l-a scăpat încasarea unui miliard de lei. De la închisoarea politică la cea a datornicilor, drumul nu-i atît de lung. ● MILIARDARUL. Banii de care vorbeam par să fi ajuns la George Titu, care folosind cecuri fără acoperire aparținînd firmelor Odeco, Eltrix, Valmar, Univers, BFD, a reușit să „umfie” de la BRCE și Banca Comercială Română suma de 1 076 916 000 lei. Banca Angliei a fost pusă în gardă. ● LUPI COSMETIZATI. Doi detectivi particulari, puși să păzească avutul S.C. „Oscar” din Constanța, au fost surprinși de poliție sustrăgînd saci de zahăr de la „Jocul de muncă”. Să nu zici că-s mai buni portarii ce dorm? ● TA SPIRITUALĂ. Florin

declară: „Exemplul cristic n-a fost urmat niciodată în lumea creștină. Toți s-au rugat să câștige războaie, să moară dușmanul, să câștige la loterie, să facă rost de butelie”. În materie de benzină, nici rugăciunile n-au efect. ● LA AER CURAT. În cursul unei nopți petrecute pe caldarîmul din fața clădirii guvernului, actorii teatrului „Masca” au fost tratați de oameni caritabili cu clorură de buri. Mișcat, domnul Spiess le-a promis o gheretă. ● CE MAI E PRIN CIORAPI. Un credit de 11 milioane de dolari, vizînd cultivarea și industrializarea sfec. lei de zahăr, stă neutilizat. Cauza ar fi iminenta trecere la extracția dulcului din zimbete și fasolea țucară. ● PREȚUL KILOWATULUI. Un studiu făcut de societățile „Boss” și „Electricite de France” a determinat existența a 25 de activități ale RENEL-ului, din care jumătate nu sînt sferice. Parcă aud mersul mîndru al tocurilor cui. ● TARINA. Aproape de cele 7 vaci s'abe. România folosește o cantitate de îngrășăminte de 7 ori mai mică decît media pe Europa. ● Ștefan MIHAI

Mica publicitate

PIERDERE

● Pierdut certificat de naștere pe numele Kadar Claudiu Alexandru. Îl declar nul.

(1507)

VINZĂRI

● Vind corpuri mobilă bucatărie la preț avantajos. Telefon 42 79 17.

(1506)

● Vind culegere de teste pentru admitere în învățământul superior (algebră și a-

naliză matematică, geometrie și trigonometrie și teste de fizică), două volume, editate de Universitatea Tehnică din Timișoara. Preț informativ — 2 500 lei. Telefon 42 11 07.

(P.G.)

● Vind kimono pentru judo — 3 000 lei și bocanci pentru schi nr. 42, în stare foarte bună — 3 500 lei. Tel. 42 44 90.

(P.G.)

S.C.ROMBAU S.R.L.

execută

transporturi de marfă

in ȚARĂ și STRĂINĂTATE

in CONDIȚII AVANTAJOASE.

Tel. 41 48 93 sau 41 59 04.

- 1497 -

Casa de schimb valutar Bucharest Exchange House- Agenția Sibiu

avînd puncte în Piața Mare și Parcul Tineretului, deschise zilnic între orele 8—20, sîmbătă 8—14, vă oferă cel mai avantajos schimb valutar.

MONEDA	Cuapărare — lei —	Comi- sion	Vinzare — lei —	Comi- sion
U.S.D.	438,6	0,4	438,6	8
D.M.	278	0	278	4,2
F.S.W.	310	9	315	0
L.S.	649	9	661	0
B.F.T.	0,313	9	0,313	0
F.F.R.	79,1	9	80,5	0
F.B.	13,1	9	13,3	0
O.S.	38,1	9	38,8	0

- 421 -

OFERTĂ DE SERVICIU GERMANIA

Familie serioasă din Germania, caută pentru angajare tină de 25—35 ani. Condiții: cunoscătoare a lb. germane, carnet de conducere auto, necăsătorită, șomeră, să știe să gătească. Amănunte la tel. 41 79 27, între orele 18—20.

DECESE

● Sincere condoleanțe colegului nostru **Marcel Apostolache** pentru decesul cumnatului său,

prof. **CONSTANTIN LIVIU DRAGOIU**

Colectivul Liceului Mirșa

(1508)

● Un ultim omagiu celui care a fost

NICU ALEXANDRUtatăl colegului nostru **Ducu** și cele mai sincere condoleanțe întregii familii.Colectivul magazinului **ROMGLAS**

(1510)

execută la sediul redacției
(strada S. Brukenthal nr. 2,
Sibiu):

● xerocopii alb-negru;

● imprimări-multiplicări
formulare de orice fel.

De asemenea, ziarul oferă pentru persoane particulare, instituții și agenți economici spațiu publicitar la cele mai avantajoase prețuri.

Umbrela de hîrtie

O să vă dați seama de ce prezentul titlu nu este o reclamă la vreun nou produs de pe la noile dughene.

O să aducem în atenție cazul d-lui **Șoimu Andrei**, legat de cea mai spinoasă problemă — cea a locuințelor — care ne-a vizitat luni dimineața la redacție, adăugînd la cele spuse și un certificat medical de constatare a calității de persoană handicapată, și faptul că are doi copii (dintre care unul recent externat din spital), o soție casnică și o lea-fă mică la Muzeul Brukenthal, unde lucrează ca zidar. Aceste argumente se leagă bine între ele dacă spune în ce situație se găsește familia d-lui Șoimu: timp de 6 ani, au locuit într-un cămin de nefamiliști (nu mai insistăm asupra condițiilor de acolo), după care, cu ajutorul persoanei care avea contract, s-au mutat într-o locuință pe str. Avram Iancu 20, fără acte, pentru că spațiul aparținea altei unități și prin urmare nu putea fi repartizat d-lui Șoimu. Acesta s-a prezentat pe la toate ușile, și în cele din urmă a obținut o repartitie, pe str. Lungă, bl. 101, ap. 22. Aici, în mod normal, trebuia să punem punctul final. Numai că baiul abia acum începe. Acest bloc încă nu este finisat, prin urmare nici apartamentul d-lui Șoimu nu a fost dat în folo-

sintă, cu toate că s-a încheiat contractul din decembrie 1991, dată de la care omul plătește chiria. Prin urmare, familia sa locuiește în continuare pe str. Avram Iancu, pînă la finisarea apartamentului. Sau mai bine zis, așa era normal, să fie oamenii lăsați sub un acoperiș... Numai că „mult-asteptată” decizie de evacuare a venit, luîndu-i pe oameni prin surprindere pentru că efectiv nu au unde să se mute pînă la finisarea apartamentului. O soluție ar fi: să își tîna deasupra capului contractul pentru locuință, în loc de umbrelă, că tot sîntem în anotimpul ploios. Nu e ușor, nu-i așa, pentru niște oameni lăsați pe drumuri cu o hîrtie în mînă? Noi nu sîntem în măsură să sugerăm soluții, dar cineva trebuie să o facă. După cum vedeți, nu am pomenit nimic despre cei care urmează să se mute prin repartitie, pe str. Avram Iancu, pentru că este dreptul lor. Dar această situație ni se pare bizară: credem că dl. Șoimu s-a ales cu pielea ursului din pădure, în timp ce toată lumea de la care cere ajutor îi sfătuiește să se descurce cum poate. Și uite așa ne vom mai trezi cu un cort în fața Primăriei...

Gabriela BALAN

A TREIA CONTESTARE A LUI PANICI

Belgrad (2 nov.) — Pentru a treia oară în ultimele 7 săptămîni, parlamentul iugoslav dezbate un vot de neîncredere asupra guvernului Panici. Ultranationaliștii sîrbi încearcă să-l dea jos de la putere. La Geneva, Panici a acceptat un plan de pace, iar în provincia Kosovo, premierul este dispus să redea drepturile culturale

albanezilor din această regiune. Astfel a intrat din nou în contradicție cu nationalistul Milosevici (președintele Serbiei). Adepții lui Milosevici, l-au numit pe Panici drept „agent american, trădător al intereselor sîrbești”. Rusia a avertizat pe naționaliștii sîrbi că demiterea lui Panici, ar înălțura procesul de pace. Muntenegru a amenințat că în cazul că Panici va fi înălțurat, va ieși din componența Iugoslaviei.

Liderii sîrbilor din Bosnia s-au retras de la convorbirile de pace de la Geneva, condiționînd participarea lor de recunoașterea a așa-numitei Republici Sîrbe din Bosnia. Sîrbi din Bosnia, ca și cei din Croația, își doresc un stat propriu care să fie alipit apoi Serbiei. Ei controlează o treime din Croația și două treimi din Bosnia. Drama locuitorilor orașului Jaile, care s-au refugiat în urma ocupării de sîrbi, joia trecută, continuă. Iarna bate la ușă și ei dorm sub cerul liber. Cei care au ajuns în Croația, au fost alungați. O.N.U. a inițiat un program de ajutor care constă din haine și corturi.

FLASH

● O nouă doctrină militară, a adoptat Polonia, care nu se mai consideră amenințată. Se prevede aderarea la NATO și reducerea efectivului armatelor de la 250 000 la 200 000 militari.

● Procesul de divizare a armatei cehoslovace a început. De la 1 Ianuarie 1993 Slovacia și Cehia vor avea armate proprii.

● Armata gruzină a anunțat că va înapoia forțelor militare ruse, depozitul de muniții. În sudul țării au fost capturate 5 santinele ruse și depozitul cu 60 vagoane de muniție, inclusiv focoare de rachete.

● În două republici nord-caucaziene: Osetia de Nord și Republica Ceceno-Ingushă, a fost decertată de președintele Eltin starea excepțională pînă la data de 3 decembrie a.a. Ingushii vor să li se redea orașul Vladivaskaz din Osetia de Nord, fosta lor capitală.

Rubrică de Emil PORIM

În atenția agenților economici din judetul Sibiu

Urmare Hotărîrii Guvernului României nr. 412/1992, noile prețuri cu ridicata pentru energia electrică livrată de RENEL, valabile începînd cu 15 octombrie 1992, sînt:

Nr. ord.	Nivelul de tensiune	A. Tarif binom. dif.				B. Tarif monom. dif.		C. Tarif monom. simplu		D. Tarif monom. simplu lei/kWh	Preț energie react.
		Putere		En.		lei/kWh		lei/kWh anual Putere lei/kWh Energie			
		lei/kW an		lei/kWh							
		ore vîrf	rest ore	ore vîrf	rest ore	ore vîrf	rest ore				
1.	Joasă tensiune	72 000	29 196	32,1	19,4	48,4	17,3	28 884	16,8	22,5	2,3
2.	Medie tensiune	43 800	17 844	27,8	16,0	39,2	14,5	24 060	14,0	18,5	1,6
3.	Înaltă tensiune	26 076	11 232	27,4	10,0	33,5	12,5	20 052	12,2	15,7	1,0

— Sistemul de tarifare este determinat de instalațiile de măsurare existente în funcțiune.

— Menționăm că prețul energiei electrice la consumatorii casnici este subvenționat de stat la prețul de 6 lei/kWh, începînd cu data de 1 septembrie 1992.

FILIALA DE REȚELE ELECTRICE SIBIU

- 443 -